

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ „ „ 3:50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
1—Γραφεῖον ὁδ. Περικλέους—1

 Τὸ Τυπογραφεῖον καὶ Γραφεῖον τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ ἀπὸ 1^{ης} Σεπτεμβρίου μετεφέρθη εἰς τὸ κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Περικλέους καὶ Θησέως γωνιαῖον μαγαζεῖον, ἀρ. 1 ἄνωθεν τοῦ Ξενοδοχείου Βαρνάβα.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

καὶ περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἐπιτελεῖται ἄχρι
σήμερον ἐν Ἀνατολῇ.

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 15).

Καὶ ἐνίοτε ἀρωματικά καίονται ἐν τοῖς παραθύροις πασῶν τῶν οἰκιῶν τῶν κειμένων ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ τῶν ὁποίων δὲ διέλθῃ ἡ συνοδεία, ἕως οὗ ὁ αἶθρ πληροῦται βρεΐας εὐωδίας. Σχετικῶς πρὸς τὸ ἔθος τοῦτο, ἐρωτᾶται, «Τίς αὕτη, ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου ὡς στύλοι καπνοῦ, τεθυμιαμένη μὲ σμύρναν καὶ λίβανον, μὲ πᾶσαν ἀρωματικὴν σκόνην τοῦ μυρεψοῦ;» (Ἰσμὰ ἀσμ. γ', 6). Τοσοῦτον ἀρθόνως ἐκαίοντο τὰ πολύτιμα ταῦτα μύρα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὥστε στήλη καπνοῦ ἀνέβαινε ἐκ τῶν θυμιατηρίων, τοσοῦτον δὲ ὑψηλὴ ὥστε αὕτη ἠδύνατο νὰ φανῇ ἀπὸ ἀρκετῆς ἀποστάσεως, —καὶ τὸ μυρωδικόν τοσοῦτον ἀρθόνον, ὥστε νὰ ὑπερτερήσῃ καὶ κατὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐωδίαν πάσας τὰς μυρωδικὰς κόνεις τῶν ἐμπόρων. —Ἡ συνήθεια τοῦ καίειν μυρωδικὰ ἐν τοιαύταις περιστάσει εἰσέτι εξακολουθεῖ ἐν Ἀνατολῇ· διότι ἡ κυρία Μαρία Wouileg Montague περιγράφουσα τὴν ὑποδοχὴν μιᾶς νέας ὁθωμανίδος ἐν τῷ λουτρῷ, λέγει, «Δύο παρθένοι ὑπεδέχθησαν αὐτὴν ἐν τῇ θύρᾳ· δύο ἄλλαι ἐγένισαν ἀργυροχρυσωμένα θυμιατήρια μετὰ μύρων καὶ ἡρᾶτο

ἡ προπομπή, αἱ λοιπαὶ ἠκολούθουν κατὰ ζεύγη, 30 περίπου ἀριθμούμεναι».

Ἵπῃρχε συνήθεια παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσι καὶ παρὰ τοῖς ὁμόροις ἔθνεσι νὰ ὀδηγῶσι τὸ ζεύγος τῶν νεονύμφων μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐν ταῖς κατοικίαις τῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀγγελιαφόρου ἐν τῷ Εὐρυπίδῃ, λέγοντος, ὅτι ἀνεκάλεσεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ τὸν καιρὸν ὅτε ἐβάστασε λαμπάδας ἐνώπιον τοῦ Μεγαλῶν καὶ τῆς Ἑλένης. Αἱ λαμπάδες αὗται συνήθως ἐκρατοῦντο ὑπὸ δούλων· καὶ ἡ συνοδεία παρεκολουθεῖτο συνήθως ὑπὸ ψαλτῶν καὶ χορευτῶν. Αἱ Ῥωμαῖαι κυρίαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὀδηγοῦντο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν εἰς τὰς τῶν συζύγων τῶν τὸ ἐσπέρας μὲ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων. Ἰουδαϊκὸς γάμος φαίνεται ὅτι ὀδηγεῖτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν αὐτὸν τρόπον· διότι ἐν ἐκείνῳ τῷ ὥρῳ ψαλμῷ, ἐν ᾧ ὁ Δαβὶδ περιγράφει τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἀπαντῶμεν τοὺς ἐξῆς στίχους: «Καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς Τύρου θέλει παρασταθῇ μὲ δῶρα· τὸ πρόσωπόν σου θέλουσιν ἱκετεύσει οἱ πλοῦσι τοῦ λαοῦ. Ὅλη ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως εἶνε ἔσωθεν· τὸ ἐνδύμα αὐτῆς εἶνε χρυσοῦφαντον. Θέλει φερθῇ πρὸς τὸν βασιλέα μὲ ἱμάτιον κεντητὸν· παρθένοι σύντροφοι αὐτῆς, κατόπιν αὐτῆς, θέλousι φερθῇ εἰς σέ. Θέλousι φερθῇ ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει· θέλousιν εἰσέλθει εἰς τὸ παλάτιον τοῦ βασιλέως. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου θέλousιν εἰσθαι οἱ υἱοί σου· αὐτοὺς θέλεις καταστήσει ἄρχοντας, ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν» (Ψαλμ. με', 12—16). Ἐν τῇ παραβολῇ τῶν 10 παρθένων ταῦτα περιστατικὰ παρειαίγονται· «αἵτινες μωραὶ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον ἔλαιον μετ' ἑαυτῶν· αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείαις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντας δὲ τοῦ νυμφίου, (ἐπεὶ δὲ ἡ συνοδεία ἔδει νὰ διέλθῃ διὰ τῆς πόλεως, αἱ γυναῖκες καὶ οἱ οἰκέται οἱ ὄντες διωρισμένοι νὰ προσμένωσι τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ) ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον· μέσης δὲ νυκτός

κραυγή γέγο ε, ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ· τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν· αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται» (Ματθ. κε', 4—8).

Ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις δὲν ἐπετρέπετο πάντα τῷ νυμφίῳ νὰ συνοδεύῃ τὴν νύμφην ἀπὸ τῆς πατρικῆς τῆς οἰκίας· φίλος τις οἰκεῖος· συχνάκις ἐπέλετο νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ δι' αὐτὴν διωρισμένον δωμάτιον. Αἱ σύντροφοι αὐτῆς εἶχον τὴν τιμὴν τοῦ εἰσαγαγεῖν αὐτὴν· καὶ ὅσκις ἠλλαζον τὴν ἐνδυμασίαν τῆς νύμφης, ὅπερ συχνάκις γίνεται, παρουσίαζον αὐτὴν εἰς τὸν νυμφίον. Ὑπάρχει συνήθεια, καὶ θεωρεῖται κατὰ τὴν ἰδέαν των μεγίστη μεγαλοπρέπεια, νὰ ἐνδύηται καὶ ἐκδύηται συνεχῶς ἡ νύμφη, καὶ νὰ κάμνωσιν αὐτὴν νὰ φορέσῃ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν πᾶσας τὰς ἐνδυμασίας ὅσας κατεσκεύαζαν εἰς αὐτὴν ὡς γαμηλίους. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ τοῦ νυμφίου ἐνδυμασία ἦτον συχνὰ ἠλλαζεν. Αἱ περιστάσεις αὗται ἀνακαλύπτουσι τὸ ἰδίωμα καὶ τὴν δύναμιν τῆς γλώσσης τοῦ Ἰωάννου ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ αὐτοῦ περιγραφῇ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν χλιετὴ αὐτῆς κατάστασιν. «Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καὶ νῦν καταβαίνουσιν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς» (Ἀποκ. κα', 2).

Οἱ προσκεκλημένοι ἐν τῷ γάμῳ ὤφειλον νὰ παρουσιασθῶσι μὲ τὴν καλλιδέτην καὶ κομψοτάτην αὐτῶν ἐνδυμασίαν. Ἐὰν ὁ νυμφίος ἦτον εὐκατάστατος ὤφειλε νὰ χορηγήσῃ αὐτὴν, νυμφικαὶ δὲ ἐσθῆτες προητοιμάζοντο διὰ πάντας τοὺς προσκεκλημένους, αἵτινες ἀνηρτῶντο ἐν τῷ προθαλάμῳ, ἵνα φορέσωσιν αὐτὰς ἅμα ὡς εἰσέρχοντο εἰς τὸν θάλαμον ἐνθα ἡ τοῦ γάμου ἐορτὴ ἦν προητοιμασμένη. Ἐὰν δὲ ἤθελέ τις ἀρνηθῇ ἡ ἀμελήσει νὰ φορέσῃ τὴν γαμικὴν ταύτην ἐσθῆτα ἐθεωρεῖτο ὡς προσβάλλων τὸν νυμφίον ὀργιζόμενον ἐπὶ τῇ καταφρονήσει τῆς ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ προμηθευθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐσθῆτος· αὕτη ἀνηρτᾶτο ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ἐσωτέρου θαλάμου ἵνα οἱ προσκεκλημένοι δύνανται νὰ ἴδωσιν αὐτὴν καὶ ἀναμνησθῶσι τὸν σκοπὸν τῆς ἐκεῖ ἀναρτήσεως τῆς. Τοῦτο ἐξηγεῖ τὴν σκληρότητα τῆς ἐξαγγελθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ βασιλεῖος, εἰσελθόντος ἵνα ἴδῃ τοὺς προσκεκλημένους, καὶ εὐρόντος ἕνα μεταξὺ αὐτῶν λησμονήσαντα νὰ φορέσῃ τὸ ἐνδυμα τοῦ γάμου. «Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἐνδυμα γάμου, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἐνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφωμώθη· τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνουσιν, θέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τοῦ ἐξώτερον θλ.» (Ματθ. κε', 11—13). Ἡ ἀρξὶς τῆς νύμφης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρός τῆς παρῆκολουθεῖτο ὑπὸ τῆς γαμικῆς ἐορτῆς, ἐν ᾗ ἐνετράφον μετὰ μεγάλης εὐθυμίας καὶ εὐφροσύνης. Ὁλόκληρος ἡ ἐορτὴ ἐγίνετο δα-

πάναις τοῦ νυμφίου. Οὕτως ὁ Ὅμηρος λέγει, «ἀνέξοδον συμπόσιον, ἢ γάμου ἐορτὴ, οὐχὶ τοιοῦτον οἶον γίνεταί διὰ συνεισφοράς». (ἀκολουθεῖ).

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΑΤΟΥ *

(Διήγημα πρωτότυπον).

Ὁ Πύργος τῆς Βασιλείας

Κατὰ τὸ 1850 ὀλίγα στάδια μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν περὶ τὸ χωρίον Λιότσα ὅπου ὁ πύργος τῆς Βασιλείας ὑψοῦτο, εὐτυχῆς σύζυγος εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἐπιστάσιν τοῦ χωρίου παρὰ τῆς καλῆς ἐκείνης ἀνάσσης. Ἡ σύζυγός του καὶ τὰ δύο τέκνα του ὁ Δημήτριος καὶ ἡ Ἀμαλία, ἰδοὺ ὅτι ἀπετέλουν τὴν μεγάλην εὐδαιμονίαν του.

Ἡ μικρὰ καὶ ἀνθοστεφὴς οἰκία του ἐχορηγίμειεν ὡς ἄστυον εἰς τὸν ὁδοιπόρον κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος καὶ κατὰ τὰς καυστικὰς ὥρας τοῦ θέρους· καλὸς ἄνθρωπος, καθὼς ἔλεγον οἱ χωρικοὶ, δὲν ἄφινε τὸν ξένον ν' ἀναχωρήσῃ χωρὶς νὰ τὸν προσλάβῃ εἰς τὸ γεῦμά του, ἢ συμπάγων ἐκ τῶν προϊόντων τῆς ἐπιστάσεώς του· ὅταν δὲ ὁ διαβάτης ἤρῳτα ποῖος κατοικεῖ εἰς τὸν πύργον, ἔσπευδον οἱ χωρικοὶ νὰ περιγράφωσι τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀγαθοῦ ἐπιστάτου, ὁμιλοῦντες διὰ τὰ τέκνα του καὶ τὴν καλὴν σύζυγόν του.

Τριγύρω, τριγύρω τῆς οἰκίας του ἀδελφωμένα ὑψοῦντο εἰς τὰ παράθυρα καὶ τοὺς τοίχους ἡ εὐθραυστος περιπλοκάς καὶ ὁ ποικιλοχρῆς κισσός, παρὰ τὴν γῆν ἡ μυρσίνη καὶ τὰ ὠραῖα λευκάνθεμα, ἐπὶ τῆς στέγης ἐτερέτιζον ἐξωθεν τῶν μικρῶν φωλεῶν των αἱ ἀθῶαι χελιδόνες, ἐνῷ πέραν ἐκεῖ ἐλικσιδεῖς αὐλακες ἐκύλιον τὰ ἀργυρᾶ των νερὰ τρέφοντες διὰ τοῦ ποτίσματός των τὰς ὀπώρας καὶ τὰς λεμονέας τοῦ πύργου τῆς Βασιλείας.

Δὲν ἀπαιτοῦντο δὲ τίποτε ἄλλο τὸν καλὸν ἐκεῖνον ἐπιστάτην ἢ ἡ καλλιέργεια τοῦ πύργου καὶ ἡ ἀνατροφὴ τῶν δύο του τέκνων τὰ ὅποια ἡγάπων πατὴρ καὶ μήτηρ μετὰ τῆς αὐτῆς στοργῆς, καὶ ἀνέτρεφον μὲ τοὺς αὐτοὺς πόθους.

Ὅταν τὰς Κυριακὰς ἐσήμενεν ὁ κώδων τῆς μικρῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου τὰ ἐνέδυνεν ἡ μήτηρ των μὲ τὰ καινουργῇ φορέματα καὶ ὁ εὐσεβὴς πατὴρ τὰ ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὰ ὠδήγει εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. Τὰς καθημερινὰς ὅταν ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ σχολείου, ὡς παιδίκα ποῦ ἦτον, τὰ ἄφρινον καὶ ἐπαιζον μὲ τὰ ἀθρήματά των.

Ἡ ἀνταρμιδὴ τοῦ Θεοῦ.

Δέκα καὶ ὀκτὼ μῆνες παρῆλθον μὲ τὴν αὐτὴν εὐτυχίαν καὶ μὲ τὰ αὐτὰ ὄνειρα τοῦ ἐναρέτου πατρός· ἀλλὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἐπομένου μηνὸς ὁ καλὸς ἐπιστάτης πάσχων πρὸ πολλοῦ ὑπέκυψεν εἰς τὸ

* Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὅσον οὕτω ἐκδοθησομένου ἁ. τόμ. τῆς «Παιδικῆς Βιβλιοθήκης» τοῦ κ. Ν. Ἰγγλέση.